

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 30 stycznia 2025 r. bez udziału stron
wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P. z dnia
10 grudnia 2024 r. o przywrócenie terminu do złożenia odwołania w sprawie o sygn.
akt I ZSK 1/23 od wyroku Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej z
dnia 24 kwietnia 2024 r.

na podstawie art. 126 § 1 k.p.k. *a contrario* w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca
2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2024, poz. 334 t.j. – dalej
powoływana jako: „u.s.p.”)

postanowił:

**wniosku nie uwzględnić i odmówić Zastępcy Rzecznika
Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P. przywrócenia
terminu do wniesienia odwołania w sprawie o sygn. akt I ZSK
1/23 od wyroku Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności
Zawodowej z dnia 24 kwietnia 2024 r.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2024 r. Sąd Najwyższy uniewinnił X.Y. –
sędziego Sądu Rejonowego w B. od dokonania przewinienia dyscyplinarnego z art.
107 § 1 pkt 3, 4 i 5 u.s.p. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 128 u.s.p. (wyrok – k.
170-171 akt I ZSK 1/23).

Odpis przedmiotowego wyroku wraz z jego uzasadnieniem i stosownym pouczeniem o możliwości zaskarżenia, doręczono osobie uprawnionej do reprezentacji Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P. – I. P. w dniu 1 lipca 2024 r. (pismo – k. 183 oraz EPO – k. 186 akt I ZSK 1/23).

Zarządzeniem z dnia 23 października 2024 r. Przewodniczący Wydziału I Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego odmówił przyjęcia odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P. od wyroku Sądu Najwyższego – Izby Odpowiedzialności Zawodowej z dnia 24 kwietnia 2024 r. sygn. akt I ZSK 1/23, złożonego w dniu 9 października 2024 r. (data nadania w placówce operatora pocztowego), z uwagi na jego wniesienie po upływie terminu przewidzianego w art. 121 § 1 zdanie drugie u.s.p. (zarządzenie - k. 229-233 akt I ZSK 1/23).

W dniu 11 grudnia 2024 r. do sekretariatu Wydziału I Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego wpłynęło pismo, w którym Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P. wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od ww. wyroku z dnia 24 kwietnia 2024 r., doręczonego w dniu 9 września 2024 r., jednocześnie wskazując, iż składa przedmiotowe odwołanie. W uzasadnieniu wskazała, że przedmiotowy wyrok został jej doręczony w dniu 9 września 2024 r., gdyż w okresie od 20 czerwca do 11 lipca 2024 r. przebywała na urlopie wypoczynkowym, zaś w okresie od 12 lipca do 8 września 2024 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim. Wskazała, że korespondencję adresowaną do niej imiennie jako Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P., zawierającą przedmiotowe orzeczenie wraz z uzasadnieniem, odebrała osoba nieuprawniona pracownik sądu Pani I. P., która uznała, że jest to przesyłka mieszcząca się w zakresie udzielonego jej pełnomocnictwa, zaś ona zapoznała się z nim osobiście dopiero w dniu 9 września 2024 r. (wniosek i odwołanie – k. 2-13 akt I ZO 180/24).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P. o przywrócenie mu terminu do złożenia odwołania w sprawie o sygn. akt I ZSK

1/23 od wyroku Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej z dnia 24 kwietnia 2024 r. nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak słusznie podnosi się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, warunkiem formalnym wniosku o przywrócenie terminu, o którym mowa w art. 126 § 1 k.p.k. jest po pierwsze, wykazanie, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, a po drugie, złożenie tego wniosku w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiała dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie. Trzecim warunkiem formalnym jest zaś złożenie pisma procesowego, co do którego strona uchybiła terminowi, a które powinna złożyć wcześniej. Przyczyną niezależną od strony jest taka okoliczność, której strona nie mogła usunąć i dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 marca 1997 r., sygn. akt V KZ 28/97; z 12 marca 2024 r., sygn. akt I ZI 62/23; z 19 listopada 2024 r., sygn. akt II ZO 82/24).

Sąd Najwyższy przypomina, że zgodnie z treścią art. 121 § 1 zdanie drugie u.s.p. termin do wniesienia odwołania od wyroku sądu dyscyplinarnego wynosi trzydzieści dni i biegnie dla każdego uprawnionego od dnia doręczenia tego orzeczenia. Należy zauważyć, że odpis przedmiotowego wyroku wraz z jego uzasadnieniem i stosownym pouczeniem o możliwości zaskarżenia, doręczono osobie uprawnionej do reprezentacji Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P. – I. P. w dniu 1 lipca 2024 r. (pismo – k. 183 oraz EPO – k. 186 akt I ZSK 1/23), a zatem termin do wniesienia odwołania na powyższy wyrok upłynął dnia 31 lipca 2024 r.

Tymczasem, Zastępca Rzecznika argumentując zasadność złożonego wniosku o przywrócenie terminu do złożenia odwołania uznała, że przedmiotowy wyrok został jej doręczony w dniu 9 września 2024 r., gdyż jak wyjaśniła, w okresie od 20 czerwca do 11 lipca 2024 r. przebywała na urlopie wypoczynkowym, zaś w okresie od 12 lipca do 8 września 2024 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim, zaś korespondencję adresowaną do niej imiennie jako Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P., zawierającą przedmiotowe orzeczenie wraz z uzasadnieniem, odebrała osoba nieuprawniona, tj. pracownik sądu Pani I. P., która uznała, że jest to przesyłka mieszcząca się w zakresie

udzielonego jej pełnomocnictwa, zaś ona zapoznała się z nim osobiście dopiero w dniu 9 września 2024 r.

Jak słusznie wskazał Przewodniczący Wydziału I Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego w zarządzeniu z dnia 23 października 2024 r., okoliczności takie jak nieobecność sędziego pełniącego obowiązki zastępcy rzecznika dyscyplinarnego spowodowana czy to urlopem wypoczynkowym, czy związana z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim, nie ma znaczenia dla oceny skuteczności doręczenia temu zastępcy rzecznika orzeczenia. Ponadto wskazał, że rozwiązania ustrojowe przewidziane w przepisach u.s.p. realizują koncepcję organizacyjno-przedmiotową organów postępowania dyscyplinarnego, a nie koncepcję personalistyczną, której centralną postacią jest piastun danej funkcji, zaś brak piastuna danej funkcji nie przerywa bytu organu postępowania dyscyplinarnego. Podstawowym założeniem wspomnianej koncepcji organizacyjno-przedmiotowej jest bowiem zasada ciągłości działania danego organu. Niemożność wykonywania obowiązków Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie może prowadzić do braku możliwości podejmowania czynności przypisanych ustawowo do zakresu jego kompetencji. Tym samym działalność Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego musi być tak zorganizowana, aby zapewniać nieprzerwane i stałe jego funkcjonowanie jako organu postępowania dyscyplinarnego (k. 229-233 akt I ZSK 1/23).

W realiach niniejszej sprawy, stwierdzić należy więc, że Zastępca Rzecznika nie wykazała zatem, iż niedotrzymanie terminu do wniesienia odwołania od wyroku Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie o sygn. akt I ZSK 1/23, nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych. Zdaniem Sądu Najwyższego, przeszkody uniemożliwiającej wniesienie odwołania w terminie nie mogła stanowić jej 11-tygodniowa nieobecność w pracy z powodu urlopu wypoczynkowego i zwolnienia lekarskiego. Stało się tak wyłączenie z powodu braku dbałości o własną organizację pracy na stanowisku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego.

Dodatkowo należy wskazać, że niezależnie od powyższego, wniosek o przywrócenie terminu nie mógł zostać uwzględniony również z przyczyny formalnej, gdyż Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w P. nie

spełniła warunku formalnego do przywrócenia terminu do złożenia przedmiotowego środka odwoławczego, gdyż nie dotrzymał 7-dniowego terminu na złożenie owego wniosku w trybie art. 126 § 1 k.p.k. wraz z odwołaniem, który powinien być liczony od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiała złożenie danego środka zaskarżenia w terminie.

Jak słusznie podnosi się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, we wniosku strona jest zobowiązana wykazać, że wniosek został złożony przed upływem 7 dni od ustania przeszkody, strona powinna wskazać także, do kiedy taka przeszkoda trwała i na czym ona polegała (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2014 r., II KZ 42/14, OSNKW 2015/5, poz. 46). Termin ten biegnie od daty ustania przeszkody uniemożliwiającej wykonanie czynności procesowej i zachowanie terminu zawitego, choć przyjmuje się, że powinien być to dzień, w którym ustanie przeszkody doszło do świadomości osoby uprawnionej (P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego...*, t. 1, red. P. Hofmański, s. 594). Termin do złożenia wniosku o przywrócenie terminu zawitego jest terminem zawitym, w związku z czym możliwe jest wystąpienie z wnioskiem o jego przywrócenie. Bez przywrócenia tego terminu nie jest możliwe wystąpienie z wnioskiem o przywrócenie terminu do dokonania czynności, której terminowi uchybiono, np. do wniesienia wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 marca 2005 r., II KZ 6/05, OSNwSK 2005/1, poz. 579). Bez dopełnienia czynności, której terminowi uchybiono, jednocześnie z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej dokonania, uwzględnienie wniosku o przywrócenie terminu oznaczałoby w istocie przedłużenie wyznaczonego w ustawie terminu zawitego, a tego rodzaju możliwości obowiązujące przepisy nie przewidują (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lipca 1997 r., II KZ 65/97, OSNKW 1997/9–10, poz. 78).

Należy zauważyć, że Zastępca Rzecznika przedmiotowy wniosek nadała w placówce pocztowej dopiero w dniu 10 grudnia 2024 r., a więc ponad trzy miesiące po ustaniu przeszkody, która uniemożliwiała jej dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[M. T.]

[a.t]